

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

УТВЪРЖДАВАМ:

10.8.2021 г.

X е-подпис

ИВАН ПОПОВ
Председател на КН на ОПНОИР
Signed by: Ivan Nikolov Popov

ПРОТОКОЛ № 14

**От Четиринадесето заседание на Комитета за наблюдение на
Оперативна програма
„Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.
30 юни 2021 г., онлайн в платформата „Zoom“**

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

1. ДНЕВЕН РЕД

Откриване на заседанието
т. 1 Представяне на информация за изпълнението на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПНОИР) и дейността на Управляващия орган. Информация за проведени писмени процедури в периода м. ноември 2020 г. – м. май 2021 г. Представяне на напредък в подхода BOMP. Информация относно препоръките на JRC
т. 2 Дискусия
т. 3 Представяне на доклади на Световна банка, като резултат от изпълнение на дейности от Стълб 1 „Преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите“ по Споразумение за предоставяне на консултантски услуги
т. 4 Представяне на доклади на Световна банка, като резултат от изпълнение на дейности от Стълб 2 „Подкрепа за изграждане на основан на доказателства подход по отношение на Националната стратегическа рамка в областта на образованието до 2030 г.“ по Споразумение за предоставяне на консултантски услуги
т. 5 Представяне на напредъка по проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ по Приоритетна ос 5 на ОПНОИР, финансиран със средства по линия на REACT-EU
т. 6 Представяне на проектите на Министерство на образованието и науката, включени в Националния план за възстановяване и устойчивост
т. 7 Дискусия
Закриване на заседанието

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

ОПИСАНИЕ НА ТОЧКИТЕ ОТ ДНЕВНИЯ РЕД

Откриване на заседанието

Четиринадесетото заседание беше открито от г-н Иван Попов – изпълнителен директор на Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ИА ОПНОИР), Ръководител на Управляващия орган (УО) на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПНОИР) и председател на Комитета за наблюдение (КН) на ОПНОИР.

Г-н Попов приветства членовете и наблюдателите на КН на ОПНОИР, и гостите на заседанието. Той представи накратко организационните уточнения и техническите детайли, свързани с използването на платформата Zoom, които следва да се спазват за ефективното провеждане на заседанието. Г-н Попов обърна внимание, че фокусът на заседанието ще бъде по-скоро дискусия и не се предвижда вземане на решения, след което представи по-важните моменти и събития, които са се случили от последното заседание на КН, проведено в края на 2020 г.

На първо място, г-н Попов информира, че на 7 май 2021 г. Европейската комисия е одобрила последното четвърто изменение на ОПНОИР (Версия 5.0), с което беше включен един нов приоритет (Приоритетна ос 5) в Оперативната програма по линия на REACT-EU, в размер на 109 милиона лева. Въпреки това проектът „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ с Конкретен бенефициент Министерството на образованието и науката (МОН), финансиран по този приоритет, стартира още през месец февруари 2021 г., поради голямото му значение в условията, в които се намира страната и необходимостта да не се допусне прекъсване на образователния процес вследствие на COVID-19 кризата.

Следващите моменти в управлението и изпълнението на ОПНОИР, както и случилите се събития, които той представи, бяха свързани с изпращането в срок на Европейската комисия на одобрения от КН на ОПНОИР на писмена процедура Годишен доклад за изпълнение на ОПНОИР за 2020 г. и обявяването през м. май 2021 г. на процедура „Ученически практики 2“ с Конкретен бенефициент МОН, която е от изключителна важност поради това, че ще бъде осигурено практическо обучение на значителен брой ученици, и включва един много важен индикатор от рамката за изпълнение на Оперативната програма.

Г-н Попов представи финансовото изпълнение на ОПНОИР, като подчерта, че риск от загуба на средства не съществува за настоящата година и целите за 2021 г. могат да бъдат изпълнени още през м. юли, което ще позволи УО заедно с бенефициентите да работят за постигане на финансовите цели за следващата 2022 г. Той информира, че целта за сертифицирани средства по ОПНОИР за 2021 г. е 566 милиона лева и към момента има сертифицирани разходи в размер на 531 милиона лева. 11 милиона лева са в процес на сертификация, но общо верифицираните разходи по Оперативната програма към момента са в размер на 591 милиона лева.

Изпълнителният директор на ИА ОПНОИР заяви, че продължават действията на УО за засилване на капацитета за провеждане и прилагане на оценки и благодари за подкрепата на Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ за осигуряване на външна помощ за провеждане на различни проучвания и оценки – подкрепата на Съвместния изследователски център към Европейската комисия (JRC), TAIEX-REGIO PEER 2 PEER, Програма ИНТЕРПРЕГ – Европа. Той информира, че в момента се работи по подготовката на отразяване препоръките от доклада на JRC

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

и предстои създаването и на работна група за вътрешна оценка на проектите по Приоритетна ос 1 на ОПНОИР, финансирани по линия на Европейския фонд за регионално развитие.

С оглед действия за осигуряване на устойчивост на центровете, създадени по Приоритетна ос 1 на ОПНОИР, изпълнение на препоръките на Съвместния изследователски център с поглед към бъдещето, също и бъдещото финансиране по новата Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация, г-н Попов информира, че е подписано Споразумение за сътрудничество между ИА ОПНОИР и Държавната агенция за научни изследвания и иновации (ДАНИИ), така че бенефициентите по Приоритетна ос 1 да получат уверение, че подкрепата към тях ще продължи.

По отношение на Приоритетни оси 2 и 3 на ОПНОИР, които са съфинансирани от Европейския социален фонд, продължава изпълнението на Споразумението между ИА ОПНОИР, МОН и Световната банка, насочено към анализи в сектор „Образование“ и научени уроци по финансираните ключови проекти по Оперативната програма. Той информира, че ИА ОПНОИР вече е одобрила първите няколко анализа и те са публикувани на Интернет страницата на Изпълнителната агенция, а именно анализите, насочени към образователна среда, ранно детско развитие, общо образование, приобщаващо образование, професионално образование и обучение и учене през целия живот, както и висше образование. Те съдържат много ценни изводи и препоръки, които се интегрират в подготовката на новата Програма „Образование“ 2021-2027, работата по която е на финален етап.

Изпълнителният директор на ИА ОПНОИР обърна внимание, че е засилен подходът по отношение на информация и публичност на ОПНОИР, като Управляващият орган съвместно с бенефициентите по Оперативната програма вече е изработил каталог „Проекти на фокус“, който е публикуван на Интернет страницата на ИА ОПНОИР.

Председателят на КН предостави думата на заместник-министрите на образованието и науката проф. Нели Косева и г-жа Евгения Пеева-Кирова.

В своето изказване проф. Нели Косева, заместник-министър на образованието и науката, посочи някои от постигнатите резултати по Приоритетна ос 1 „Научни изследвания и технологично развитие“ на ОПНОИР.

Тя поясни, че при изпълнението на повечето проекти по тази приоритетна ос е достигнат етап, в който голяма част от планираните строителни дейности, както и доставките на оборудване са осъществени, а при проекти, за които е констатирано забавяне на строително-монтажните дейности за изграждане на научноизследователската инфраструктура, УО на ОПНОИР оказва съдействие при планирането и подготовката на обществените поръчки, осъществява регулярен анализ и контрол над плановете за провеждането на процедурите по Закона за обществените поръчки. Извършените анализи се предоставят на регулярни срещи между УО и всички бенефициенти по Приоритетна ос 1 с цел насърчаване на срочното изпълнение на дейностите. С цел преодоляване на идентифицираните слабости през 2020 и 2021 г. са изготвени и публикувани на Интернет страницата на ИА ОПНОИР указания към бенефициентите относно най-често допусканите грешки при провеждането на обществени поръчки по време на изпълнение на проектите.

Проф. Косева заяви, че с напредването на изпълнението на инвестиционните планове по проектите бенефициентите навлизат в нова фаза на изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ по Приоритетна ос 1. Усилията на екипите в центровете вече се фокусират върху изпълнението на научните им програми и извършването както на научноизследователски

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

дейности, така и на приложни дейности, насочени към бизнеса и в полза на обществото. Във връзка с това е изпратено от УО писмо още през месец ноември 2020 г. до всички бенефициенти, които да фокусират своето внимание върху реализирането на научните програми на центровете.

Тя посочи, че по отношение на индикаторите, свързани с човешките ресурси, в подкрепените по ОПНОИР научноизследователски инфраструктури се наблюдава сериозна възходяща тенденция на изпълнение. За периода от 2019 до края на май 2021 г. броят изследователи, работещи в подобрени инфраструктурни обекти за научни изследвания, измерен в еквивалент на пълно работно време, е нараснал над шест пъти, а броят на нови изследователи в подпомогнатите субекти, също измерен в еквивалент на пълно работно време – около пет пъти. УО насърчава комуникацията между центровете с цел мултиплициране на постигнатите положителни резултати в тях, както и изпълнението на препоръките на Съвместния изследователски център.

Заместник-министър Косева добави, че периодът е изключително важен, и се изисква пълна мобилизация, за да се изпълнят програмите на действащите проекти и в същото време да се ускори подготовката и стартирането на програмите от новия програмен период, и да се осъществи един плавен преход с максимална координация, без да се губи набраната скорост.

Заместник-министърът на образованието и науката г-жа Евгения Пеева-Кирова, в своето изказване посочи, че системата на образованието в България преминава през големи предизвикателства, основно свързани с дългия период на извънредна епидемична обстановка във връзка с разпространението на COVID-19, в условията на която успешно се провеждат образователни дейности в общото и висшето образование.

Тя подчерта, че ролята на ОПНОИР в този момент е особено важна, както с постигнатите до момента резултати, така и с възможностите за подкрепа за преодоляване на предизвикателствата пред системата на образованието във всички аспекти на подобряване на качеството и приобщаващия характер на образованието.

Г-жа Пеева посочи проект „Равен достъп до училищно образование в условия на кризи“, който се изпълнява по Приоритетна ос 5 на ОПНОИР, финансиран със средства по линия на REACT-EU, като особено важен в подкрепата на преодоляване на предизвикателствата в постпандемична обстановка и за създаване на работеща дигитална среда за провеждане на обучението, за да може образователната система да осигури равни условия за всички ученици, за развитие на цифрова грамотност и качествено обучение по всички предмети, за всички образователни етапи.

Заместник-министър Пеева, която е и председател на Тематичната работна група за разработване на Програма „Образование“ за програмен период 2021 – 2027 г., акцентира върху важността на опита и научените уроци при изпълнението на проектите по ОПНОИР при програмиране на новата Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. Тя изрази увереност, че УО ще представи навреме една добре подготвена програма, в която са идентифицирани и отразени най-важните нужди на образователната система на България, препоръките в рамките на Европейския семестър и новите предизвикателства на ниво Европейски съюз, свързани със Зелената сделка, дигитализацията, Европейската гаранция за децата. Тя накратко запозна членовете на КН на ОПНОИР с етапа на разработване на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. и предвид експертизата на членовете на КН, отправи покана към тях за участие в предстоящото през м. юли 2021 г. обществено обсъждане на Програмата за образование за следващия програмен период.

Председателят на КН на ОПНОИР предостави думата на представителите от Европейската комисия (ЕК) за встъпителни изказвания.

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

Г-н Йерун Юте от Генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ на ЕК, изрази задоволство, че по ОПНОИР е постигнат отличен напредък тъй като 90 % от средствата са договорени и фокусът вече е върху изпълнението, както и че всичко това се извършва в срок.

Той посочи важността на допълнителните ресурси от REACT-EU в размер на 56 милиона евро, добавени към бюджета на ОПНОИР за справяне със ситуацията, породена от COVID-19. Благодарение на тази подкрепа учениците могат да продължат да учат независимо от това какво ще се случи в бъдеще, като се осигурява достъп и пълно включване в образователния процес, особено за учениците от уязвимите групи. Г-н Юте изрази мнение, че това е в сърцевината на изпълнението на специфичните за страната препоръки, насочени към достъпа до образование, особено за ромите и другите групи в неравностойно положение, и необходимостта от насърчаването на дигиталните умения.

Представителят на ЕК подчерта важността на оценките по програмите, тъй като това е възможност за бъдещи подобрения и начин за осигуряване на напредък.

Г-н Юте обърна внимание на редица политически инициативи, които ЕК има през тази година. Той посочи Плана за действие, който бе обект на проведената специална Социална среща на върха по Европейския стълб на социалните права; Европейска гаранция за децата, която е много важна в контекста на демографските промени, за да се предотврати социалното изключване, да се гарантира свободният и ефективен достъп на децата в нужда към два ключови източника, а именно – образование и грижи в ранна детска възраст, образователни дейности и дейности, базирани в училище, включително поне едно здравословно хранене за училищен ден и здравеопазване; през март тази година Европейският съвет прие препоръка за равенството, приобщаването и участието на ромите; новата европейска стратегическа рамка за ромите включва 7 ключови области на фокус – равенство, приобщаване, участие, образование, заетост, здраве и жилищно настаняване и има съответни цели, показатели в съответните области.

Г-н Аурелио Сесилио от Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ на ЕК благодари на УО за цялата дейност, която извършват целогодишно, за да гарантират успешно изпълнение на ОПНОИР, и по-специално за постоянната подкрепа, която се предоставя от УО на бенефициентите по Приоритетна ос 1, и това позволява на ЕК да има достатъчна увереност, че резултатите ще бъдат постигнати. Той посочи важността да бъдат постигнати резултати не само във финансов план, но и по отношение на целите, които са залегнали изначално в ОПНОИР. Постоянният мониторинг на напредъка е от ключова важност и ЕК постоянно подкрепя УО в усилията им, като по отношение на Приоритетна ос 1 това става с ключовата подкрепа на Съвместния изследователски център (JRC), и по-специално Центъра за компетентност за трансфер на технологии, чрез извършената цялостна оценка на предизвикателствата по изпълнението на проектите на централите за компетентност и централите за върхови постижения с редица препоръки, адресирани към българските власти и централите, които се явяват ключови, за да се гарантира бъдещата устойчивост на тези центрове, но също са ключови условия за предстоящо финансиране за следващия програмен период.

Г-н Сесилио заяви, че подкрепата за системата за научни изследвания и иновации ще продължи. Той информира, че с JRC е договорено по-широко задание не само за България, но също и за Хърватия и Румъния, които са изправени пред сходни предизвикателства, за да се установят и картират нуждите по отношение на офисите за трансфер на технологии и изследователските университети, които се очаква съответно да се финансират от Инструмента за възстановяване и устойчивост, да се види също как може да се изследва използването на финансовите инструменти в сектор „Иновации и изследвания“, и как създаването и функционирането на новата Държавната

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

агенция за научни изследвания и иновации може да консолидира тази екосистема за научни изследвания и иновации.

По отношение на центровете, представителят на Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“ каза, че устойчивостта наистина е условие чрез разработването на устойчиви и надеждни бизнес планове да бъдат извлечени максимални ползи от следващия програмен период, консолидиране на капацитета за научни изследвания и иновации, в тясно сътрудничество не само с академичната общност, но и с бизнес сектора в цялата страна, и това е важен елемент, за да се гарантира, че усилията за научни изследвания и иновации не са концентрирани само в София, но предоставят ползи и в други части на страната, като така другите региони генерират повече добавена стойност за икономиките си, за да се намалят важните вътрешни регионални различия. Според него инвестициите обаче не са достатъчни. Те трябва да вървят ръка за ръка със значителни реформи на екосистемата за научни изследвания и иновации и създаването на Държавната агенция за научни изследвания и иновации е първата стъпка. Той наблегна на важността да има устойчивост на тези центрове. Прилагането на препоръките на JRC е важен елемент в тази посока, но следва да се гледа и цялостната картина, и разбира се, има елементи на реформа в системата на висшето образование, научноизследователските институции в България и начинът, по който работят помежду си и с бизнеса, които са условие за успех.

Г-н Сесилио посочи, че България има златна възможност да постигне това, защото освен значителните средства, които са заделени по Кохезионната политика, Планът за възстановяване и устойчивост, който е в последна фаза на подготовка, това е допълващ елемент, който по линия на инвестициите, но и още повече по линия на компонента за реформи следва наистина да създаде условия, които ще позволят трансформация на българската икономика в по-иновативна икономика, която произвежда много повече добавена стойност, и по този начин да е фактор за растеж, и за подобряване на благосъстоянието на България, която е една от най-бедните страни в Европейския съюз.

1.	Представяне на информация за изпълнението на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г. (ОПНОИР) и дейността на Управляващия орган. Информация за проведени писмени процедури в периода м. ноември 2020 г. – м. май 2021 г. Представяне на напредък в подхода BOMR. Информация относно препоръките на JRC.

Г-жа Стефка Пилева-Малиновска, главен директор на главна дирекция „Верификация“ (ГДВ) на ИА ОПНОИР, представи информация за изпълнението на ОПНОИР (до 29.06.2021 г.) и дейността на УО (вкл. финансовото изпълнение на ОПНОИР, напредъка за постигането на целта по правилото за автоматично освобождаване N+3, актуалното състояние на операциите в статус на изпълнение, постигнатите резултати по Програмата, срещнатите трудности във връзка с усложнената епидемична обстановка, предприетите мерки за ускоряване на изпълнението по ПО1). Тя представи също така и информация за извършените одити по ОПНОИР, за хода на съдебните дела, за предприетите и предстоящите дейности за публичност и комуникация, и за напредъка в подхода „Водено от общностите местно развитие“ (BOMR). Г-жа Пилева-Малиновска представи и снимки от изпълнението на проекти по ОПНОИР и разказа за напредъка в изграждането на инфраструктурата на центровете за върхови постижения и центровете за компетентност по Приоритетна ос 1. Размерът на верифицираните средства е 591 млн. лв., което е близо 44% от бюджета на Програмата и към края на годината размерът на сертифицираните

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

средства ще бъде 688 млн. лв., или близо 122 млн. над целта по правилото за автоматично освобождаване N+3, което отговаря на реалистичния сценарий за постигането на тази цел.

Г-жа Мария Станевска, директор на дирекция „Програмиране, наблюдение и оценка“ (ПНО) на ИА ОПНОИР представи информация за проведените писмени процедури в периода ноември 2020 г. – м. май 2021 г., за четвъртото изменение на ОПНОИР през настоящата година, изпълнението на Индикативната годишна работна програма. Тя обърна внимание на малкия брой подадени проектни предложения по процедура „Ограмотяване на възрастни – 2“, което се анализира от УО. Директорът на дирекция ПНО на ИА ОПНОИР представи и концепцията за изпълнение на операция „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“. Също така тя направи преглед на подготовката на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. и нейната структура, като подчерта, че вече са проведени четири кръга с неформално съгласуване със службите на Европейската комисия.

2. Дискусия

Проведе се дискусия по представената информация по т. 1, като бяха направени изказвания на представителите на ЕК г-н Йерун Юте, г-н Константин-Виорел Михай, г-н Калоян Колев от ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“, г-н Аурелио Сесилио от ГД „Регионална и селищна политика“, представителя на групата юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) за общественополезна дейност (ОПД), работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи г-н Деян Колев, представителя на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на образованието и обучението г-н Илко Йорданов, изпълнителния директор на ИА ОПНОИР г-н Иван Попов.

Направените изказвания бяха свързани с поздравление за УО за направената презентация; постигането на целите за избягване на автоматичното освобождаване на средства по правилото N+3 за 2020 г. и очакваното постигане на аналогичните цели за 2021 г.; поздравления за усилията на Управляващия орган и на бенефициентите, благодарение на които изпълнението на Програмата се движи по график и очакванията всички цели да бъдат изпълнени; ясно изразения напредък по Приоритетни оси 2 и 3;

необходимостта от подготвяне на резервен план, ако някои проекти или операции не могат да бъдат напълно реализирани; необходимостта да се обърне специално внимание на качеството на целите по проектите и по отношение постигането на показателите; необходимостта от провеждане на повече оценки по ОПНОИР;

необходимостта от оценка на свършеното и идентифициране на проблемите, с цел очертаване на решение за в бъдеще; хоризонталния проблем, свързан със забавянето на изпълнението на Плановите за оценка на оперативните програми в България и възможностите за приемане на методология на национално ниво за разработване на технически задания за извършване на оценки по оперативните програми в България и за направляване от УО дейността на независимите оценители; необходимостта от изграждане на вътрешен капацитет за извършване на оценки; създадената работна група за вътрешна оценка на проектите с Конкретен бенефициент МОН, както и необходимостта от информиране на състава на КН и представителите на ЕК за изводите от тази оценка и предприетите действия въз основа на тях; необходимостта от провеждане на оценка на ефективността на подхода BOMR по ОПНОИР, включително и наличните механизми за осигуряване на координация и синергия на мерките по подхода BOMR с идентифицираните потребности на крайните бенефициенти, и тези по съгласуваните приоритети от съответния

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

стратегически документ, с оглед прилагането на подхода ВОМР и Интегрираните териториални инвестиции по Програма „Образование“ 2021 – 2027 г.; липсата на капацитет при много от малките общини за разработване и управление на проект по подхода ВОМР и възможностите на УО да окаже помощ в тази връзка чрез по-големия предвиден ресурс по Програма „Образование“ 2021 – 2027;

напредъка по изграждането на инфраструктура и оборудване за центровете за върхови постижения и центровете за компетентност по Приоритетна ос 1 на ОПНОИР и преминаването към следващия етап на извършването на дейности за научни изследвания и иновации; забавянето на изпълнението на дейностите в част от центровете и необходимостта от насочване към тях на усилията на УО за мониторинг, за да ги подпомогне при компенсирането на забавянето и преодоляването на трудностите; необходимостта привличането на хора от по-младото поколение изследователи и учени при увеличаването на броя на изследователите в тези институции; негативните демографски тенденции и процеса на „изтичането на мозъци“, напускането на научни изследователи от България и необходимостта от обръщане на тази тенденция чрез осигуряването на работни места в България за висококвалифицирани специалисти;

високата средна възраст на учените и изследователите в България и ясно изразената нужда от млади хора в системата за научни изследвания и иновации; възможностите за технологичен трансфер (чрез центровете за върхови постижения и центровете за компетентност по ОПНОИР) на резултатите към икономиката и създаването по този начин на възможности за изследователите в българските фирми, и засилване на сътрудничеството между академичната общност и бизнес сектора;

подготовката за бъдещето и необходимостта от стартиране във възможно най-кратки срокове на разработването на бизнес планове за бъдещето на центровете за върхови постижения и центровете за компетентност, и различните възможности в тази връзка, за да не се създават празноти между двата програмни периода, а да има плавен преход за центровете между двата периода; необходимостта от идентифициране на външни източници, от УО съвместно с новосъздадената Държавна агенция за научни изследвания и иновации и с подкрепата на Главна дирекция „Регионална и селищна политика“ и Съвместния изследователски център (JRC), за подпомагане на бенефициентите по Приоритетна ос 1 и предоставяне на насоки за разработване на стойностни и качествени бизнес планове за гарантиране на устойчивостта на центровете, финансирани по ОПНОИР, и за подкрепа на кандидатстването им по новата Програма за научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация;

поздравления към УО и МОН за бързото стартиране на проекта *„Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“* по Приоритетна ос 5 на ОПНОИР по линия на инициативата REACT-EU, получаването в някои училища на повече от необходимите устройства и необходимостта от разпределението на устройствата по проекта за училищата, където има най-голяма потребност, по-конкретно – по-голяма концентрация на уязвими групи; наличните проучвания от регионалните управления на образованието и неправителствения сектор по отношение на достъпа на учениците (и в частност тези от уязвими групи) до устройства по време на дистанционното обучение в електронна среда, съгласно които една четвърт от учениците в изследваните общности в ромските квартали не са разполагали с технически средства и не са получавали материали на хартия; наличието на официални данни от НСИ, че 26 % от отпадналите от училище ученици са от селски райони, два пъти по-висок от средния за страната; високият процент преждевременно напуснали образование от 13% за България при целева стойност от 11 % и средно за ЕС 10 %;

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

барьерите пред неправителствения сектор за кандидатстване по конкурентните процедури; невъзможността за кандидатстване на част от неправителствените организации по процедура „Ограмотяване на възрастни – 2“ вследствие на участието им в проекти по процедура „Повишаване на капацитета на педагогическите специалисти за работа в мултикултурна среда“ с оглед на ограниченията, налагани от законодателството по правилото *de minimis*; малкия брой подадени проектни предложения по процедура „Ограмотяване на възрастни – 2“ и необходимостта от подготвяне на задълбочен анализ относно причините освен неправителствени организации, да не са кандидатствали и образователните институции; възможността за третиране на дейностите на неправителствените организации по предстоящата процедура „Подкрепа за уязвими групи за достъп до висше образование“ като непомощ; дейностите да бъдат възлагани с конкурси, които да дават възможност за участие на всички заинтересовани и притежаващи нужната квалификация лица; прилагането на правилото *de minimis* в България и в други страни от ЕС, ограниченията, наложени от българското законодателство и възможностите за изменение на нормативната рамка в тази връзка; липсата на експертиза по отношение на въпросите, свързани с държавните помощи и необходимостта от създаване на пътна карта за изграждане на капацитет по тези въпроси;

възможностите за провеждане на оперативни срещи с експерти от Министерството на финансите за разработване на съответните обосновки при предприемането на даден подход; предишни изказвания на представителите на ЕК във връзка с въпросите по държавните помощи и поемането на ангажимент от страна на ЕК за съдействие на българските власти за намиране на подходящо решение до края на октомври 2021 г., с оглед и успешното изпълнение на бъдещата програма; важността на неправителствения сектор при адресиране на проблемите, свързани с крайна бедност и най-нуждаещите се хора, които наистина са с големи трудности в обществото; необходимостта от извършване на анализ, който да покаже резултатите от дейността на неправителствените организации до момента по проектите на ОПНОИР, в които те извършват дейности, например брой успешно преминали/завършили обучение деца;

предстоящото изменение на критериите за подбор на операция „Подкрепа за успех“ и възможностите за увеличаване на бюджета на операцията и финансирането му чрез спестен ресурс по Приоритетна ос 3, чрез средства, спестени от такси за детски градини по процедура „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ (вследствие на законовото задължение за намаляване на таксите и освобождаване на една част от децата от такси); потребностите от услугите на образователните медиатори и тяхната ефективност при работата с деца и ученици, а също и при мотивиране на възрастните за ограмотяване; възможностите за продължаване на проекта „Подкрепа за успех“ в частност по отношение на дейностите за образователните медиатори и допълнителните обучения или финансирането на тези дейности от държавния бюджет; възможностите за повишаване на мотивацията на образователните медиатори чрез по-добри финансови стимули, материално-техническо обезпечаване, включително дигитални средства и средства за достъп до отдалечени общности; включването на образователните медиатори като целева група по процедура „Подкрепа за уязвими групи за достъп до висше образование“ и допълнително изясняване на необходимостта от плащане по ЕСФ на наеми за общежития и семестриални такси за обучение на студентите вместо те да бъдат покрити чрез средства от националния бюджет.

Бяха направени и следните допълнителни конкретни предложения по отношение на:

- Разпределението на устройствата по проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ по Приоритетна ос 5 на ОПНОИР по линия на инициативата REACT-

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

ЕУ за училищата, където има най-голяма потребност, по-конкретно – по-голяма концентрация на уязвими групи (предложение от страна на представителя на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи г-н Деян Колев);

- Дейностите на неправителствените организации по процедура „Подкрепа на уязвими групи за достъп до висше образование“ да бъдат третираны като непомощ (предложение от страна на представителя на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи г-н Деян Колев).

3. Представяне на доклади на Световна банка, като резултат от изпълнение на дейности от Стълб 1 „Преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите“ по Споразумение за предоставяне на консултантски услуги.

Г-н Даниел Керехазу от Световната банка представи основните изводи, свързани с научните изследвания от докладите на Световна банка, като резултат от изпълнение на дейности от **Стълб 1 „Преглед на публичните разходи в областта на науката, технологиите и иновациите“** по Споразумение за предоставяне на консултантски услуги сключено през 2020 г. между МОН, ИА ОПНОИР и Световната банка. Г-н Керехазу представи трите компонента по Стълб 1 – оценка на нуждите на страната и на комбинацията от политики в областта на науката, технологиите и иновациите, функционален и управленски анализ, и анализ на ефективността, като уточни, че докладите по първите два компонента вече са завършени и публично достъпни.

4. Представяне на доклади на Световна банка, като резултат от изпълнение на дейности от Стълб 2 „Подкрепа за изграждане на основан на доказателства подход по отношение на Националната стратегическа рамка в областта на образованието до 2030 г.“ по Споразумение за предоставяне на консултантски услуги

Г-н Хюсеин Абдул-Хамид от Световната банка представи докладите на Световна банка, като резултат от изпълнение на дейности от **Стълб 2 „Подкрепа за изграждане на основан на доказателства подход по отношение на Националната стратегическа рамка в областта на образованието до 2030 г.“** по Споразумение за предоставяне на консултантски услуги сключено през 2020 г. между МОН, ИА ОПНОИР и Световната банка. Тези доклади включват вече завършените и публично достъпни „Образование и грижи в ранна детска възраст, общо образование и приобщаване: анализ на ситуацията и препоръки за насоката на политиките“, „Професионално образование и обучение и учене през целия живот в България: Ситуационен анализ и препоръки за основни насоки на бъдещи политики“, „Висшето образование в България: Ситуационен анализ и препоръки относно насоката на политиките“, „Оценка и препоръки по отношение на образователната среда (ОС) в предучилищните институции, училищата в България, включително училищата, предлагащи професионално образование и обучение (ПОО)“, както и следните доклади в процес на съгласуване: „Доклад, съдържащ подробно предложение за система за мониторинг на развитието и резултатите от образователната политика“ и „Доклад с оценка на първия проект на Програма „Образование“ 2021 – 2027“.

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

5. **Представяне на напредъка по проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ по Приоритетна ос 5 на ОПНОИР, финансиран със средства по линия на REACT-EU**

Г-н Владимир Станчев, директор на дирекция „Управление и изпълнение на проекти“ в Министерството на образованието и науката представи напредъка по проект „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“ по Приоритетна ос 5 на ОПНОИР, финансиран със средства по линия на REACT-EU.

6. **Представяне на проектите на Министерство на образованието и науката, включени в Националния план за възстановяване и устойчивост**

Г-жа Александра Димитрова, началник на отдел „Политики за стратегическо развитие“ в дирекция „Политики за стратегическо развитие, квалификация и кариерно развитие“ в Министерството на образованието и науката представи проектите на Министерство на образованието и науката, включени в Националния план за възстановяване и устойчивост.

7. **Дискусия**

Проведе се дискусия по представената информация по т. 3, 4, 5 и 6, като бяха направени изказвания на представителите на ЕК г-н Йерун Юте, г-н Константин-Виорел Михайл, г-н Калоян Колев от ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“, г-н Аурелио Сесилио от ГД „Регионална и селищна политика“, представителя на групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи г-н Деян Колев, представителите на Световната банка г-н Даниел Керехазу и г-н Хюсеин Абдул Хамид, заместник-министъра на образованието и науката г-жа Евгения Пеева, изпълнителния директор на ИА ОПНОИР г-н Иван Попов.

Направените изказвания бяха свързани с необходимостта от извършване на системни и регулярни оценки на програмите и на политиките, включително и оценка на въздействието; необходимостта от създаване на култура на оценка за УО, бенефициентите и заинтересованите страни; необходимостта от интегриране на целенасочени мерки за този и за следващия програмен период със средства по техническа помощ, за увеличаване на капацитета за оценка за УО и за всички заинтересовани страни, включени в управлението и изпълнението на Програмата;

поздравления към представителите на Световната банка за направените презентации и подкрепата на ЕК за направените изводи; необходимостта да се прецени как да се използват направените изводи и препоръки на Световната банка и JRC, да се направи план за действие като се включат заинтересованите страни, за да се формират следващите инструменти за политиките по ЕФРР и ЕСФ+, Плана за възстановяване и устойчивост, и оперативните планове на Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030), и за да се подобрят системите за научни изследвания и иновации, и на образованието; необходимостта от реформи и модернизирание на системата за научни изследвания и иновации, по конкретно Българската академия на науките и обвързването на системата с Иновационната стратегия за интелигентна специализация на страната и мотивацията за извършване на промени; използването на бюджети, ориентирани към резултатите; предизвика-телствата, установени от ЕК в доклада за страната в рамките на Европейския семестър, и съответствието с основните приоритети и

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

инициативи в областта на образованието и обучението, и необходимостта от по-нататъшна операционализация на стратегическите документи;

възможностите за прилагане на системен подход и създаване на стратегически програми в областта на образованието, научните изследвания и иновациите за постигане на синергия, интеграция и оптимално използване на ресурсите чрез налична структура и насочена политика и прилагането на промени и реформи за постигането на устойчив растеж и социално развитие за България през следващите години; проведените срещи между представителите на УО, МОН и Световната банка и ангажираността на представителите на Световната банка за оказване на съдействие при изготвянето на план за действие по направените изводи и препоръки; необходимостта от засилване на капацитета за формулиране на политики и вземане на решения за инвестиции на база на данни, доказателства и информираност за реалните потребности и за ефективните решения; използването на Плана за действие по Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030) като ключов инструмент за планиране на конкретни действия, и възможностите за приоритизиране на мерките, с цел постигане на най-полезните резултати; сформиране на дългосрочна структура (работна група или съвет към министъра на образованието и науката), ангажирана само с формулирането на плана за изпълнение и проследяването на развитието на ключовите индикатори, както и с прилагането като основополагаща и хоризонтална мярка по всички приоритети на работата с данни и доказателства за формулиране на политики и интервенция;

изразено мнение за получаване в някои училища на повече от необходимите устройства по различните програми и необходимостта от разпределението на устройствата по проекта „*Равен достъп до училищно образование в условията на кризи*“ по Приоритетна ос 5 на ОПНОИР по линия на инициативата REACT-EU за училищата, където има най-голяма потребност, по-конкретно – по-голяма концентрация на уязвими групи, и възможностите за адресиране на съществуващите потребности, включително чрез втората фаза на инициативата REACT-EU.

Закриване на заседанието

Заместник-министър Нели Косева, изрази своето удовлетворение от проведеното заседание, което демонстрира единомислието между ЕК, УО и МОН. Тя увери членовете на КН, че стремежът е максимално бързо и ефективно да се изпълняват препоръките от докладите на JRC и на Световната банка.

Заместник-министър Евгения Пеева-Кирова отново подчерта напредналата фаза на разработване на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. и изрази очакванията на МОН и ИА ОПНОИР в следващите разговори със службите на ЕК да се намери правилният път към финализиране на Програма „Образование“ 2021 – 2027 г., и да се върви в посока на един плавен преход – от настоящата ОПНОИР и надграждане към следващата Програма „Образование“ 2021 – 2027 г. с общи усилия на всички.

Г-н Йерун Юте изрази благодарност за положените усилия и постигнатия напредък по настоящата програма и за бъдещите програмни дейности.

Извън тематиката на заседанието той прикани всички да участват в стартиралата Конференция за бъдещето на Европа чрез нейната многоезична платформа, като поясни, че всички граждани могат да се включат и да бъдат част от това, което е важно за Европа.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ СТРУКТУРНИ И
ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ ЗА
ИНТЕЛИГЕНТЕН РАСТЕЖ

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

В заключение г-н Аурелио Сесилио подчерта, че партньорството е ключов елемент на цялото занимание по програмиране и прикани всички членове на КН да изразяват становищата си, защото когато се работи по преговорите за новия програмен период, ЕК иска да види какво е било участието на партньорите, какви са вижданията им и как това е отчетено.

Председателят на КН, г-н Иван Попов, благодари на всички участници в заседанието. Той сподели, че макар на заседанието да не са гласувани решения, се казаха много важни неща и УО ще ги вземе много задълбочено предвид и ще интегрира всички коментари в по-нататъшната си работа.

Г-н Попов изрази надежда следващата среща на КН да е в присъствена форма, пожела напредък в преговорите по новите програми за програмен период 2021 – 2027 г. и закри Четиринадесетото заседание на КН на ОПНОИР.

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

4. ПРИСЪСТВЕН СПИСЪК

(регистрирани участници от състава на КН на ОПНОИР):

Членове с право на глас

Институция/ организация/програма	Представител
Председател на КН: Изпълнителна агенция „Оперативна програма Наука и образование за интелигентен растеж“ - УО на ОПНОИР	Иван Попов
Министерство на регионалното развитие и благоустройството УО на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 г.	Десислава Дакова
Министерство на труда и социалната политика УО на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014 – 2020 г.	Ташка Габровска
	Десислава Георгиева-Ушколова
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията Управляващия орган на Оперативна програма „Транспорт и транспортна инфраструктура“ 2014 – 2020	Мая Тодорова
Министерство на икономиката УО на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.	Росен Драганов
Министерство на околната среда и водите УО на Оперативна програма „Околна среда“ 2014 – 2020 г.	Калбие Ходжева
Администрация на Министерски съвет УО на Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г.	Даниела Николова
Министерство на земеделието, храните и горите УО на Програма за развитие на селските райони 2014 – 2020 г.	Антоанета Бонева

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

Министерство на земеделието, храните и горите УО на Програмата за морско дело и рибарство	Красимира Данкова
Изпълнителна агенция „Наука и образование за интелигентен растеж“ УО на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 г.	Стефка Пилева-Малиновска
	Мария Станевска
	Христина Атева
	Иван Илков
Комисията за защита от дискриминация	доц. д-р Надежда Йонкова
Администрация на Министерски съвет Дирекция „Икономическа и социална политика“	Даниела Божилова
Администрация на Министерски съвет Дирекция „Централно координационно звено“	Елена Минчева
Администрация на Министерски съвет Дирекция „Координация по въпросите на Европейския съюз“	Валентина Стоянова
Министерство на финансите Дирекция „Държавни помощи и реален сектор“	Страхил Стоев
Министерство на финансите Дирекция „Икономическа и финансова политика“	Маринела Петрова
	Иван Тодоров
Национален съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси	Росица Иванова
Министерство на образованието и науката	Нели Косева
Министерство на икономиката Дирекция „Икономически политики за насърчаване“	Тихомира Палова
Министерство на културата	Весела Кондакова
	Мира Йосифова
Национален статистически институт	Свилен Кателиев

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

Държавна агенция за закрила на детето	Елеонора Лилова
	Милена Дянкова
Държавна агенция за научни изследвания и иновации	Кирил Гератлиев
	Ангелина Димитрова-Стоянова
Българска академия на науките	чл.-кор. Стефан Хаджитодоров
Съвет на ректорите на висшите училища в Република България	проф. д-р Мариана Мурджева
Селскостопанска академия	проф. д-р Венера Цолова
Национална агенция за професионално образование и обучение	инж. Мариянка Живкова
Националната агенция за оценяване и акредитация	проф. д-р Зоя Младенова
	проф. д.ф.н Мирослав Дачев
Център за оценяване в предучилищното и училищното образование	Неда Кристанова
Национален център за повишаване на квалификацията на педагогическите специалисти	Димитър Асенов
Националния център за информация и документация	Вержиния Цанкова
Центъра за развитие на човешките ресурси	Михаил Балабанов
Национално сдружение на общините в Република България	Теодора Дачева
Регионален съвет за развитие – Северозападен район	Милен Първанов (упълномощено лице)
Регионален съвет за развитие – район Северен централен	Георги Гугучков
Конфедерация на труда „Подкрепа“	доц. д-р Орлин Колев

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

Конфедерация на независимите синдикати в България	д.ик.н. Янка Такева
Конфедерация на работодателите и индустриалците в България	Иван Захариев
Българска търговско-промишлена палата	Беата Папазова
Асоциация на индустриалния капитал в България	Борислав Великов
	Росица Стелиянова
Българска стопанска камара	Светлана Дончева
Съюз за стопанска инициатива	д-р Мария Петрова
Представител на академичната общност	проф. дбн. Димитър Иванов
	проф. дн. инж. Иван Кралов
Група юридически лица с нестопанска цел за общественополезна дейност (ЮЛНЦ за ОПД), работещи в сферата на социалното включване и интеграцията на малцинствени етнически групи и на маргинализирани групи	Деян Колев
	Милена Илиева
Група ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на научно-изследователската и развойната дейност	Теодора Георгиева

КН.НОИР.3.14.300621 – окончателен

Наблюдатели с право на съвещателен глас

Институция/ организация/програма	Представител
Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“	Христо Парашкевов
Агенция по обществени поръчки	Марияна Маньовска
	Орлин Василев
Министерство на финансите Дирекция „Национален фонд“	Весела Петрова
Група ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на образованието и обучението	Илко Йорданов
Група ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на предоставянето на информационни услуги	Мая Топузанова (от името на Калин Минев)
Групата ЮЛНЦ за ОПД, работещи в сферата на човешките и гражданските права и свободи	Марияна Писарска (от името на Пламена Николова)
Генерална дирекция „Заетост, социални въпроси и приобщаване“, Европейска комисия	Йерун Юте
	Калоян Колев
	Станислав Рангелов
	Константин-Виорел Михай
Генерална дирекция „Регионална и селищна политика“, Европейска комисия	Аурелио Сесилио
	Елизабет Киркорова
	Симеон Шенев

На Четиринадесетото заседание на КН на ОПНОИР взеха участие и гости от Министерство на образованието и науката, Международната банка за възстановяване и развитие (Световна банка), УНИЦЕФ България, Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и Образование за интелигентен растеж“ – УО на ОПНОИР и др. (съгласно списък с направените регистрации в платформа Zoom).